

Directorate of Distance Education
Acharya First Year Annual Examination May, 2017
Paper - 1, Sahitya

(काव्यप्रकाश:-१,२,३,४,५,६ उल्लासाः)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

I. यथेच्छं पञ्चप्रश्नाः समाधेयाः । सर्वे समानाङ्काः । 5x20=100

- (१) काव्यसामान्यलक्षणं प्रदर्श्य, काव्यभेदान् सोदाहरणं विवृणुत ।
- (२) काव्यप्रयोजनानि, कारणं च यथाग्रन्थं विवृणुत ।
- (३) लक्षणायाः लक्षणं भेदान् च यथाग्रन्थं प्रतिपादयत ।
- (४) संयोगादीन् अर्थनियामकान् विशदयत ।
- (५) अर्थशक्तिमूलव्यञ्जकतायाः उदाहरणानि यथाग्रन्थं प्रदर्शयत ।
- (६) रससिद्धान्तस्य विविधवादान् विवृणुत ।
- (७) 'तेनायं द्वादशात्मकः' इति कारिकां सोदाहरणं विशदयत ।
- (८) अर्थशक्तिमूलकसंलक्ष्यक्रमव्यङ्ग्यभेदान् लिखत ।
- (९) अलङ्कारजगति मम्मटस्य स्थानं निरूपयत ।
- (१०) चित्रकाव्यस्य उदाहरणं प्रदर्श्य तत्र चित्रत्वं विचारयत ।

000

Directorate of Distance Education
Acharya First Year Annual Examination May, 2017
Paper - 2, Sahitya

(दशरूपकम्-१,२,३,४ प्रकाशाः)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

I. यथेच्छं पञ्चप्रश्नाः समाधेयाः । सर्वे समानाङ्काः । 5x20=100

- (१) अलङ्कारशास्त्रे दशरूपकस्य स्थानं प्रमाणयत ।
- (२) अर्थोपक्षेपप्रकारान् सोदाहरणं विवृणुत ।
- (३) प्रतिमुखसन्ध्यङ्गानि कानि ? सोदाहरणं विशदयत ।
- (४) नायकस्य लक्षणं भेदान् च सोदाहरणं विचारयत ।
- (५) प्रस्तावना नाम का ? प्रस्तावनायाः भेदान् विशदयत ।
- (६) रूपकभेदेषु यथेच्छं चतुर्णां टिप्पणीं लिखत ।
- (७) धनञ्जयमतानुसारं शान्तस्य रसत्वमुपपादयत ।
- (८) भारतीवृत्तेः लक्षणं, भेदान् च सोदाहरणं प्रतिपादयत ।
- (९) व्यभिचारिभावान् निरूपयत ।
- (१०) विष्कम्भकप्रवेशकयोः लक्षणं विलिख्य द्वयोः भेदं प्रदर्शयत ।

000

Directorate of Distance Education
Acharya First Year Annual Examination May, 2017
Paper - 3, Sahitya

(ध्वन्यालोकः-१,२,४ उद्योताः)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

I. यथेच्छं पञ्चप्रश्नाः समाधेयाः । सर्वे समानाङ्काः । 5x20=100

- (१) ध्वन्यालोकस्य मङ्गलश्लोकं व्याख्याय, ध्वनित्रयं निरूपयत ।
- (२) अलङ्कारेषु ध्वनेरन्तर्भावं निराकुरुत ।
- (३) ध्वनेः विप्रतिपत्तीः विशदयत ।
- (४) 'भ्रम धार्मिक !.....' इत्यत्र प्रतीयमानं विशदयत ।
- (५) आनन्दवर्धनदिशा गुणलक्षणं, भेदान् उदाहरणानि च प्रदर्शयत ।
- (६) अर्थशक्तिमूलध्वनेः भेदान् यथाग्रन्थं निरूपयत ।
- (७) ध्वनिकारिकां समग्रतया व्याख्यात ।
- (८) संवादस्वरूपं प्रतिपाद्य, तस्य बाहुल्यमुपदर्शयत ।
- (९) रसध्वनि-रसवदलङ्कारयोः भेदं दर्शयत ।
- (१०) अलङ्कारशास्त्रे आनन्दवर्धनस्य स्थानं निरूपयत ।

000

Directorate of Distance Education
Acharya First Year Annual Examination May, 2017
Paper - 4, Sahitya

(वेणीसंहारम् नैषधीयचरिते द्वितीयसर्गः चित्रमीमांसायाम् उपमाप्रकरणान्तम् च)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

- I. यथेच्छं पञ्चप्रश्नाः समाधेयाः। सर्वे समानाङ्काः।** **5x10=50**
- (१) वेणीसंहारनाटकस्य नामौचित्यं निरूपयत ।
 - (२) वेणीसंहारनाटके अङ्गिरसं विशदयत ।
 - (३) मध्नामि कौरवशतंइत्यस्य तात्पर्यं लिखत ।
 - (४) दुर्योधनस्य पात्रचित्रणं कुरुत ।
 - (५) चतुर्थाङ्कस्य कथासारं लिखत ।
 - (६) भीमस्य चरित्रचित्रणं कुरुत ।
 - (७) पञ्चग्रामाः के ? कः पञ्चग्रामान् इच्छति स्म।
 - (८) भट्टनारायणस्य नाट्यकौशलं विवृणुत ।
 - (९) द्वैपद्याः भूमिकां प्रदर्शयत ।
 - (१०) चत्वारो वयम् ऋत्विजःइति श्लोकं विलिख्य सप्रसङ्गं व्याख्यात ।
- II. यथेच्छं त्रीन् प्रश्नान् समाधत्त ।** **3x10=30**
- (१) नैषधीयचरितस्य द्वितीयसर्गमनुसृत्य दमयन्तीं वर्णयत ।
 - (२) 'नैषधं विद्धद्वैषधं' प्रमाणयत ।
 - (३) कुण्डिननगरीं वर्णयत ।
 - (४) हंसः प्रत्युपकारं कथं ददाति ? वर्णयत ।
 - (५) 'मृगया न विगीयते' इति श्लोकस्याशयं प्रकटयत ।
- III. द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ ।** **2x10=20**
- (१) 'उपमैका शैलूषी' - इत्युक्तिं विशदयत ।
 - (२) अलङ्कारजगति अप्पर्यदीक्षितस्य स्थानं निरूपयत ।
 - (३) उपमादोषान् प्रपञ्चयत ।
 - (४) चित्रमीमांसानुसारेण काव्यभेदान् सोदाहरणमालोचयत ।

Directorate of Distance Education
Acharya First Year Annual Examination May, 2017
Paper - 5, Sahitya

(कादम्बरी-कथामुखम् नीलकण्ठविजयचम्पू प्रथमाश्वासः)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

- I. पञ्चप्रश्नान् समाधत्त ।** **5x10=50**
- (१) अमरावतीं यथाकाव्यं विवृणुत ।
 - (२) संस्कृतसाहित्ये नीलकण्ठविजयचम्पूकाव्यस्य स्थानं निरूपयत ।
 - (३) दैत्यभटानां जयप्रकारं विशदयत ।
 - (४) प्रथमाश्वासस्य कथासारं लिखत ।
 - (५) इन्द्रस्य उत्कृष्टतां निरूपयत ।
 - (६) 'कति कवयः कति कृतयः' इति श्लोकं विशदयत ।
 - (७) दुर्वाससः शापं वर्णयत ।
 - (८) देववारकान्तानां विलासानि वर्णयत ।
 - (९) 'वन्दे वाञ्छितलाभाय' इत्यादिश्लोकं व्याख्यात ।
 - (१०) नीलकण्ठविजयचम्पूकाव्ये कवेः कल्पनाचातुरीं निरूपयत ।
- II. त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः ।** **3x10=30**
- (१) रजोजुषे जन्मनि सत्त्ववृत्तये इति श्लोकं व्याख्यात ।
 - (२) 'गद्यं कवीनां निकषं वदन्ति' इति स्वपाठ्यभागदृशा समर्थयत ।
 - (३) अगस्त्याश्रमं वर्णयत ।
 - (४) वैशम्पायनजन्मवृत्तान्तं लिखत ।
 - (५) शबरसेनापतिं वर्णयत ।
- III. द्वौ प्रश्नौ समाधत्त ।** **2x10=20**
- (१) जीर्णशाल्मलीतरुं वर्णयत ।
 - (२) बाणभट्टस्य उत्प्रेक्षालङ्कारविनिवेशनसौन्दर्यं निरूपयत ।
 - (३) हारीतं वर्णयत ।
 - (४) 'बाणोच्छिष्टं जगत्सर्वम्' - विशदयत ।